

ÇOCUKLARDA PROBLEM  ZME BECERİLERİ

“Başımızdan geçenler hep hoş şeyler olursa, cesur bir insan olamazsınız.”

Mary Tyler Moore

Problem, hayatın doğal unsurlarından biridir. Ebeveynler,  retmenler ve diğer yetişkinler sorunları olduğunda ya da karar verirken her zaman çocukların yanında olamazlar. Bu yüzden, yaşamın ilk yıllarından itibaren çocukların kendi sorunlarını  zebilme yetilerini kazanabilmesi çok önemlidir. Böylece  ocuklar ilerleyen yaşlarda kaygı yaratan durumlar ile daha rahat başa çıkabilir ve daha sağlıklı kararlar alabilir.

Problem  zme, belli bir durum çerçevesinde d şunebilme, ne yapılacağına ve nasıl yapılacağına karar verebilme, eldeki imk nları kullanabilme ve bu yolla  z me ulaşmaktır. Daha geniş tanımla problem  zme, problemin tanımlanması, probleme ve  z m ne ilişkin bilgilerin toplanması, en uygun  z m yolunun uygulamaya konulması ve sonucun değerlendirilmesidir. Problemlerin  z m  için bireyin bazı becerilere sahip olması gerekir. Bu becerilerden en önemlileri *eleştirel düşünme, planlama ve organize etme, gözden geçirme ve değerlendirmedir.*

Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda, 4 yaştan itibaren çocukların uygun bir eğitimle problem üzücü düşünme biçimini kazanabileceği belirtilmektedir. Tabii bu eğitimin verilmesinde anne baba tutumlarının çok önemli olduğunu unutulmamalıdır.

Çocuğun ilk  z m  uyguladığında istediği sonucu elde edemezse diğer  z mleri düşünmesi, denemesi, denemekten vazgeçmemesi ve özüne kadar motivasyonunu kaybetmemesi için onu cesaretlendirmek çok önemlidir.

Çocuğunuz bir sorun ile karşılaştığında, sorunu onun için  z mek yerine;

- Çocuğunuzu bir sorun anında mutlaka dinleyin ve onun ihtiyaçlarını, isteklerini anlamaya çalışın
- Çocuğunuza onu anladığınızı belirtin, onun düşüncelerini özetleyerek doğru anlayıp anlamadığınızı

ona gösterin. Çocuğunuzun duygularını isimlendirebilir, durumu daha net- sade bir şekilde toparlayabilirsiniz.

- Problem hakkında kendi düşüncelerinizi çocuğunuza belirtin
- Çocuğunuzla beraber beyin fırtınası yaparak çözümler bulmaya çalışın
- Birlikte bulduğunuz tüm fikirleri not edin (gerçekçi olmayanları bile!!!)
- Çocuğunuzla birlikte listenizi gözden geçirin ve en uygun çözümü bulun.

Ergenler, ergenlik döneminde bir yandan büyüme, olgunlaşma, değişme ve gelişme için yeni fırsat ve yaşantılar kazanırken diğer yandan akademik, kişisel ve sosyal problemlerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu dönemde bireylerin karşılaşmış oldukları problemlerin üstesinden gelebilmeleri ve problemleri etkili bir şekilde çözebilmeleri için problem çözme becerisi oldukça önemlidir.

Bireylerin problem çözme yeteneklerinin gelişmesini sağlayan beceri ve alışkanlıkların kazanılmasında, ailenin önemli bir faktör olduğu belirtilmektedir. Yapılan araştırmalar, *aşırı koruyucu, baskıcı ve disiplinli ebeveyn tutumlarının çocuklarda problem çözme becerilerinin gelişmesini engellediğini, demokratik ebeveyn tutumlarının ise çocuklarda problem çözme becerilerini geliştirdiğini* göstermiştir.

Çocuğun yaşı ilerledikçe ana-babalar her ne kadar arka plana çekilip çocuğun kendi sorununa kendi çözümlerini getirmesi gerektiğine karar verseler de, ona destek olmak gibi çok önemli bir rolleri olduğunu unutmamalıdır. Çocukların veya ergenlerin seçtiği çözümlerin doğal sonuçlarıyla karşılaşmalarına fırsat tanınması, olumluların yanında olumsuz sonuçları da görmeleri onları olgunlaştıracak, sorunlara çözüm üretme becerisine sahip, öz güvenli ve yılmaz bireyler olmalarına katkı sağlayacaktır.

